TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. balandžio 22 d.*

Byloje C-423/07

dėl 2007 m. rugsėjo 13 d. pagal EB 226 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Komisija, atstovaujama D. Kukovec ir M. Konstantinidis bei S. Pardo Quintillán, padedamų *abogada* M. Canal Fontcuberta, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Ispanijos Karalystę, atstovaujamą F. Díez Moreno, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

* Proceso kalba: ispanų.

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro trečiosios kolegijos pirmininkas K. Lenaerts, einantis ketvirtosios kolegijos pirmininko pareigas, teisėjai R. Silva de Lapuerta, E. Juhász (pranešėjas), J. Malenovský ir T. von Danwitz,

generalinis advokatas P. Mengozzi,
posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2009 m. rugsėjo 9 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2009 m. spalio 20 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Šiuo ieškiniu Europos Bendrijų Komisija Teisingumo Teismo prašo pripažinti, kad į skelbimo apie koncesiją dalyką ir į konkrečias administracines specifikacijas, susijusias su administracinės koncesijos sutarties dėl greitkelio A-6 jungčių su Segovija ir Avila tiesimo, priežiūros ir naudojimo bei greitkelio A-6 ruožo Viljalba–Adaneras priežiūros ir naudojimo nuo 2018 m. sudarymu, neįtraukdama tam tikrų darbų, įskaitant susijusių su greitkelio A-6 nemokamu ruožu, dėl kurių vėliau buvo sudaryta minėta sutartis, Ispanijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal 1993 m. birželio 14 d. Tarybos direktyvos 93/37/EEB dėl viešojo darbų pirkimo sutarčių sudarymo

tvarkos derinimo (OL L 199, p. 54; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių kalba, 6 sk., 2 t., p. 163) 3 straipsnį ir atitinkamai pagal šios direktyvos 11 straipsnio 3, 6, 7, 11 ir 12 dalis bei pažeidė EB sutarties principus, visų pirma vienodo požiūrio ir nediskriminavimo principus.

Bendrijos teisės aktai

2 Direktyvos 93/37 penktoje konstatuojamojoje dalyje numatyta, kad „<...> atsižvelgiant į didėjančią koncesijos sutarčių viešojo darbų pirkimo srityje svarbą bei į jų specifinį pobūdį, į šią direktyvą turėtų būti įtrauktos reklamos [viešumo] taisyklės“.

3 Pagal šios direktyvos 1 straipsnio c punktą:

„„darbas“ – tai statybos ar civilinės inžinerijos rezultatas, tokia darbų visuma, kurios pakanka ekonominei ir techninei funkcijai atlikti.“

4 Pagal šios direktyvos 1 straipsnio d dalyje pateiktą apibrėžimą:

„„viešojo darbų pirkimo koncesija [viešoji darbų koncesija]“ – tai tokio paties pobūdžio, kaip nurodyta a punkte [susijusiame su viešojo darbų pirkimo sutartimis], sutartis, išskyrus tai, kad atlyginimą už numatomus atlikti darbus sudaro arba tik teisė eksploatuoti pastatą, arba ši teisė kartu su užmokesčiu.“

5 Direktyvos 93/37 3 straipsnyje numatyta:

„1. Jeigu perkančioji organizacija sudaro viešojo darbų pirkimo koncesijos [viešosios darbų koncesijos] sutartį ir jeigu jos vertė yra ne mažesnė negu 5 000 000 ekiu, tokiai sutarčiai taikomos 11 straipsnio 3, 6, 7 ir 9–13 dalyse ir 15 straipsnyje nurodytos skelbimo [viešumo] taisyklės.

<...>

4. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, užtikrinančių, kad koncesininkas, kuris nėra perkančioji organizacija, su trečiosiomis šalimis pasirašomoms sutartims, jeigu sutarties vertė ne mažesnė kaip 5 000 000 ekiu, taikytų 11 straipsnio 4, 6, 7 ir 9–13 dalyse bei 16 straipsnyje nurodytas skelbimo [viešumo] taisykles. <...>

<...>“

6 Direktyvos 93/37 III dalyje „Bendrosios paskelbimo [viešumo] taisyklės“ esančiame 11 straipsnyje numatyta:

„1. Perkančiosios organizacijos informaciniame pranešime nurodo darbų, dėl kurių atlikimo ketinama sudaryti sutartį ir kurių sąmatinė vertė yra ne mažesnė už 6 straipsnio 1 dalyje nustatytą sumą, esminius bruožus.

<...>

3. Perkančiosios organizacijos, kurios ketina sudaryti koncesijos sutartį darbams, apie savo ketinimą informuoja pranešimu.

<...>

6. 1–5 dalyse nurodyti pranešimai rengiami pagal IV, V ir VI prieduose pateiktus pavyzdžius ir juose pateikiama šiuose prieduose nustatyta informacija.

<...>

7. Perkančiosios organizacijos kuo greičiau tinkamiausiais kanalais išsiunčia 1–5 dalyse nurodytus pranešimus Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biurui. <...>

<...>

9. 2, 3 ir 4 dalyse nurodyti pranešimai skelbiami *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* <...>

10. Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biuras pranešimus skelbia ne vėliau kaip per 12 dienų po jų išsiuntimo. Jeigu taikoma 14 straipsnyje nurodyta pagreitinta tvarka, šis terminas sutrumpinamas iki 5 dienų.

11. Pranešimas oficialiuose perkančiosios organizacijos šalies leidiniuose ar spaudoje neskelbiamas tol, kol jis neišsiųstas Europos Bendrijų oficialiajam biurui, ir jame nurodoma išsiuntimo data. Jame gali būti tik *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* paskelbta informacija.

12. Perkančiosios organizacijos privalo turėti įrodymus apie pranešimų išsiuntimo datą.

<...>“

7 Direktyvos 93/37 11 straipsnio 6 dalyje nurodytuose prieduose pateikiami pavyzdiniai skelbimai, kuriuos perkančioji organizacija turi paskelbti *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*. Minėtos direktyvos IV priedas yra susijęs su viešojo darbų pirkimo sutartimis, V priedas – su viešosiomis darbų koncesijomis, o VI priede pateikiamas

pavyzdinis skelbimas, kai koncesininkas pageidauja su trečiaisiais asmenimis sudaryti jam koncesija paskirtų atlikti darbų vykdymo sutartis.

8 Šios direktyvos 15 straipsnyje numatyta:

„Perkančiosios organizacijos, kurios nori sudaryti koncesijos sutartį, nustato kandidatų koncesijai gauti pareiškimų priėmimo terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 52 dienos nuo pranešimo išsiuntimo."

9 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 134, p. 114; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 2 t., p. 163) 61 straipsnyje „Sutarčių papildomiems darbams sudarymas su koncesininku" numatyta:

„Ši direktyva netaikoma papildomiems darbams, neįtrauktiems į pradinį svarstytą koncesijos projektą arba pradinę sutartį, tačiau kurie dėl nenumatytų aplinkybių tampa būtini sutartyje, sudarytoje su koncesininku, numatytam darbui įvykdyti, su sąlyga, kad sutartis yra sudaroma su ūkio subjektu, atliekančiu šį darbą:

— kai tokie papildomi darbai negali būti techniškai arba ekonomiškai atskirti nuo pradinės sutarties, nesukeliant didelių sunkumų perkančiosioms organizacijoms, arba

— kai tokie darbai, nors jie ir gali būti atskirti nuo pradinės sutarties, yra būtinai reikalingi sutarčiai įvykdyti.

Tačiau bendra papildomiems darbams sudarytų sutarčių vertė neturi viršyti 50 % pradinės darbų koncesijos sutarties vertės.“

10 Komisijos aiškinamojo komunikato dėl koncesijų Bendrijos teisėje (OL C 121, 2000, p. 2) 3.1.1 punkte „Vienodas požiūris“ numatyta:

„<...>

Tam tikrais atvejais koncesiją suteikianti institucija, neturėdama galimybės pakankamai tiksliai techniškai apibrėžti savo poreikių, priima alternatyvius pasiūlymus, kuriuose būtų pateikiami įvairūs bendrai apibrėžtos problemos sprendimo būdai. Tačiau tokiais atvejais, siekiant užtikrinti sveiką ir veiksmingą konkurenciją, specifikacijose turi būti objektyviai ir be diskriminacijos nurodyti reikalavimai kandidatams, pirmiausia – tvarka, kurios šie turi laikytis rengdami savo pasiūlymus. <...>“

Nacionalinės teisės aktai

11 Nuo 1996 m. galiojančios 1972 m. gegužės 10 d. Įstatymo dėl greitkelių tiesimo, priežiūros ir naudojimo pagal koncesijos sutartis redakcijos (toliau – Greitkelių įstatymas) 8 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nustatyta:

„<...> bendrovės koncesininkės tikslas <...> kurti kelių infrastruktūras (kitas nei koncesijos dalykas, tačiau turinčias jai įtakos) greitkelio poveikio zonoje arba būtinas eismui organizuoti, kurių projektų parengimas ir įgyvendinimas (arba tik įgyvendinimas) tenka koncesininkui kaip atsilyginimo pareiga <...>."

12 1999 m. balandžio 16 d. Karaliaus dekretu Nr. 597 buvo nustatyta, kad greitkelių zona tęsiasi 20 kilometrų.

Ginčijamas sandoris

13 Greitkelis A-6 jungia Madridą su La Korunja ir yra pagrindinis kelias, sujungiantis Ispanijos centrą su šiaure ir šiaurės vakarais. Neginčytina, kad tai yra vienas svarbiausių ir labiausiai naudojamų šios šalies kelių. Šio greitkelio ruožas tarp Madrido ir Viljabos yra nemokamas, tęsiasi maždaug 40 km ir praktiškai kerta miesto zoną. Ruožas tarp Viljaba ir Adenaro yra mokamas ir tęsiasi apie 70 km (toliau – greitkelio A-6

mokamas ruožas). Neginčytina, kad eismas šiuose dviejuose greitkelio ruožuose jau ilgą laiką buvo labai intensyvus ir kėlė didelių transporto spūsčių problemų.

14 Nuo 1968 m. greitkelio A-6 mokamą ruožą pagal koncesijos sutartį prižiūri bendrovė *Ibérica Autopistas SA* (toliau – *Iberpistas*). Ši koncesija suteikta iki 2018 m. sausio 29 dienos.

15 1997 m. gegužės 26 d. nutarimu Ispanijos viešųjų darbų ministras paskelbė apie ketinimą į „greitkelių planą“, Ispanijos vyriausybės patvirtintą 1997 m. vasario mėn., įtraukti greitkelių, kurie Segoviją ir Avilą sujungtų su greitkeliu A-6, tiesimą, nes „atsižvelgiant į didelį dabartinį eismo intensyvumą, dėl kurio atsiranda transporto spūstys <...>, greitkelių, kurie sujungtų šiuos miestus su esamu greitkeliu A-6, tiesimas ypač svarbus šių miestų plėtrai“.

16 *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* paskelbtu skelbimu (OL S 115, 1999 m. birželio 16 d., toliau – pirmasis skelbimas) ir specifikacijomis, kurios buvo patvirtintos 1999 m. birželio 4 d. nutarimu (BOE, Nr. 136, 1999 m. birželio 8 d., toliau – pirmosios specifikacijos), Viešųjų darbų ministras, veikdamas kaip koncesiją suteikianti institucija, pradėjo procedūrą siekdamas suteikti viešąją darbų koncesiją. Pirmojo skelbimo 2 dalyje ir pirmųjų specifikacijų 2 sąlygos 4 dalyje, kurios suformuluotos vienodai, buvo aprašytas konkurso dėl koncesijos suteikimo dalykas.

17 Jis apėmė tokius darbus:

— greitkelio A-6 mokamo ruožo jungčių su Avila ir Segovija tiesimas, priežiūra bei naudojimas,

— greitkelio A-6 mokamo ruožo priežiūra ir naudojimas nuo 2018 m. sausio 30 d. laikotarpiu, nustatytinu pagal vidutinį transporto priemonių, pravažiuojančių šiuo ruožu, skaičių,

— greitkelio A-6 mokamame ruože esančios Gvadaramos vietovės aplinkkelio nutiesimas ir

— greitkelio A-6 nemokamo ruožo dalies, t. y. nuo Madrido iki Viljabos, platinimas. Turėjo būti nutiesta ketvirtoji eismo juosta abiem kryptimis, siekiant šiame ruože padidinti greitkelio A-6 pralaidumą.

18 1999 m. liepos 7 d. nutarimu (BOE, Nr. 163, 1999 m. liepos 9 d.) koncesiją suteikianti institucija paskelbė naujas specifikacijas (toliau – antrosios specifikacijos). *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* buvo paskelbtas naujas skelbimas (OL S 137, 1999 m. liepos 17 d., toliau – antrasis skelbimas). Šio antrojo nutarimo įžangoje teigiama, kad „dėl techninių priežasčių reikia pakeisti [pirmąsias] specifikacijas siekiant iš naujo apibrėžti konkurso dalyką ir įtraukti tam tikrus pakeitimus, susijusius su koncesijos trukmės nustatymu“.

19 Antrojo skelbimo 2 dalyje ir antrųjų specifikacijų 2 sąlygoje koncesijos dalykas apibrėžiamas taip:

„1. Greitkelio A-6 mokamo ruožo jungties su Segovija tiesimas, priežiūra bei naudojimas <...>

2. Greitkelio A-6 mokamo ruožo jungties su Avila tiesimas, priežiūra bei naudojimas. <...>

3. Greitkelio A-6 mokamo ruožo Viljaba–Adenaras priežiūra ir naudojimas. <...>“

20 Matyti, kad antrajame skelbime ir antrosiose specifikacijose į koncesijos dalyką nėra įtrauktas nei Gvadaramos aplinkkelio tiesimas, nei greitkelio A-6 nemokamo ruožo dalies platinimas.

21 Antrųjų specifikacijų 3 sąlygoje daroma nuoroda į „administracinę bylą“.

22 Antrųjų specifikacijų 5 sąlygos 13 ir 16 dalyse, kurios taip pat suformuluotos ir pirmosiose specifikacijose, numatyta:

„13 Konkurso dalyviai savo pasiūlymuose turi aiškiai nurodyti priemones, kurių numato imtis dėl koncesijos pasekmių visam kelių tinklui, kad būtų didinamas vietovės patrauklumas turistams, istorinių ar meno paminklų vertė, taip pat dėl pasekmių, susijusių su kraštovaizdžio išsaugojimu bei gamtos apsauga, nepažeisdami šiose srityse galiojančių teisės aktų.

<...>

16 Konkurso dalyviai perkančiajai organizacijai privalo nurodyti priemones, kurių numato imtis tam, kad tinkamai būtų valdomas tarpmiestinis eismas su greitkelio ruožų, kurie yra koncesijos dalykas, tiesimu susijusiose vietovėse, patikslindami, kurias iš šių priemonių įsipareigoja įgyvendinti savo lėšomis. Suteikiant koncesijos sutartį bus teigiamai vertinamas šių pasiūlymų originalumas ir praktiškumas, atsižvelgiant į dideles transporto spūstis zonose, kuriose vykstančiam eismui turės poveikį keliai, dėl kurių sudaroma sutartis."

23 Antrųjų specifikacijų 10 sąlygoje, kuri buvo taip pat suformuluota ir pirmosiose specifikacijose, išvardyti kriterijai, į kuriuos bus atsižvelgiama suteikiant sutartį. Tai:

— pateikto pasiūlymo praktiškumas ir įgyvendinamų priemonių apimtis (III punktas),

— dėl eismo ir aplinkosaugos valdymo pasiūlytos priemonės (V punktas).

24 v.i papunktyje numatyta:

„vertinant dėl tarpmiestinio eismo valdymo pasiūlytas priemones, įskaitant susijusias su dinaminės rinkliavos nustatymu greitkelio ruožų, kurie yra koncesijos dalykas, tiesimo poveikio zonoje, atsižvelgiant į jų originalumą, praktiškumą ir veiksmingumą, gali būti skiriama iki 75 balų."

25 Antrųjų specifikacijų 29 sąlygoje, kiek tai susiję su greitkelio A-6 mokamo ruožo jungtimis su Avila ir Segovija, numatyta, jog koncesininkas privalo užtikrinti, kad jokioje greitkelio vietoje nebūtų viršytas tam tikras techninėmis sąvokomis išreikštas eismo intensyvumo lygis ir kad jis savo lėšomis privalo atlikti šiuo tikslu reikalingą plėtrą.

26 Galiausiai antrųjų specifikacijų 33 sąlygoje numatyta, kad sutartis negali galioti ilgiau kaip 37 metus ir trumpiau kaip 22 metus ir kad tiksli trukmė metais bus nustatyta atsižvelgiant į realius eismo pokyčius kiekviename ruože ir tai bus galima padaryti praėjus 20 metų nuo sutarties galiojimo pradžios.

27 Remdamasi 1999 m. lapkričio 5 d. Karaliaus dekretu Nr. 1724/1999 koncesiją suteikianti institucija suteikė koncesiją bendrovei *Iberpistas*. Tačiau šio Karaliaus dekreto 5 straipsnyje yra numatytas papildomų darbų vykdymas, palyginti su minėtais antrajame skelbime ir antrosiose specifikacijose. Taigi, be greitkelio A-6 mokamo ruožo jungčių su Avila ir Segovija tiesimo bei greitkelio A-6 mokamo ruožo Viljaba–Adenaras priežiūros ir naudojimo, buvo numatyti šie darbai:

— trečiosios eismo juostos abiem kryptimis tiesimas greitkelio A-6 mokamo ruožo dalyje Viljaba–Los Kaidos slėnio jungtis (toliau – darbas A),

— trečiosios eismo juostos, kuria gali būti važiuojama abiem kryptimis, tiesimas greitkelio A-6 mokamo ruožo dalyje Los Kaidos slėnio jungtis–San Rafaelis, įskaitant naujo tunelio statybas (toliau – darbas B) ir

— ketvirtosios eismo juostos abiem kryptimis tiesimas greitkelio A-6 nemokamame ruože Madridas–Viljaba (toliau – darbas C).

28 Darbai A, B ir C toliau vadinami papildomais darbais.

29 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad darbas C buvo paminėtas pirmajame skelbime ir pirmosiose specifikacijose, tačiau neįtrauktas į antrąjį skelbimą ir antrąsias specifikacijas. Darbai A ir B nebuvo paminėti nei pirmuosiuose nei antruosiuose. Gvadaramos aplinkkelio tiesimo darbų, kurie buvo paminėti pirmosiose specifikacijose, tačiau neįtraukti į antrąsias, neapėmė bendrovei *Iberpistas* suteiktos koncesijos dalykas ir galiausiai jie nebuvo įvykdyti.

30 Iš bylos medžiagos matyti, kad greitkelio A-6 mokamo ruožo jungtis su Segovija pradėjo veikti 2003 m. ir kad ketvirtąja greitkelio A-6 nemokamo ruožo eismo juosta (darbas C) buvo galima naudotis nuo 2006 m. sausio 1 dienos. Iš bylos medžiagos taip pat matyti, kad per tą laiką buvo įvykdyti kiti darbai.

31 Be to, iš Ispanijos institucijų 2001 m. lapkričio 28 d. laiško matyti, kad antrajame skelbime ir antrosiose specifikacijose aiškiai paminėti darbai, t. y. greitkelio A-6 mokamo ruožo jungtys su Segovija ir Avila, kainavo 151,75 mln. eurų. Šios išlaidos neapima susijusių su greitkelio A-6 mokamo ruožo priežiūros ir naudojimo darbais, kurie turi būti atliekami nuo 2018 m. sausio 30 dienos. Trijų papildomų darbų suma yra 132,03 mln. eurų.

Ikiteisminė procedūra

32 Turėdama abejonių dėl to, ar atsižvelgiant į Direktyvos 93/37 normas procedūra, per kurią buvo pavesta vykdyti papildomus darbus, buvo teisėta, Komisija 2001 m. balandžio 30 d. Ispanijos Karalystei nusiuntė oficialų pranešimą, į kurį ši atsakė 2001 m. birželio 27 dieną. Manydama, kad šios valstybės narės per tą laiką pateikti paaiškinimai yra nepakankami, Komisija 2002 m. birželio 18 d. pateikė pagrįstą nuomonę, į kurią minėta valstybė atsakė 2002 m. rugsėjo 20 d. ir 2003 m. kovo 13 d. laiškais.

33 2003 m. liepos 25 d. Komisija Ispanijos Karalystei nusiuntė papildomą oficialų pranešimą dėl vienodo požiūrio ir nediskriminavimo principų nesilaikymo, į kurį ši atsakė 2003 m. spalio 28 d. laišku. 2004 m. gruodžio 22 d. Komisija pateikė papildomą pagrįstą nuomonę dėl minėtų principų pažeidimo, į kurią ši valstybė narė atsakė 2005 m. kovo 3 d. laišku. Kadangi šis atsakymas Komisijos netenkino, ji pareiškė šį ieškinį.

Dėl ieškinio

Dėl priimtinumo

34 Ispanijos Karalystė nurodo du prieštaravimus dėl priimtinumo. Pirma, ji teigia, kad ieškinys neatitinka Teisingumo Teismo procedūros reglamento reikalavimų, nes nėra pateikta įrodymų apie Komisijai atstovaujančios advokatės įgaliojimus tai daryti. Be

to, ši institucija neįrodė, kad šiai advokatei pavesta atstovauti šioje byloje, nes ji nėra Komisijos darbuotoja.

35 Antra, Ispanijos Karalystė pateikia prieštaravimą dėl priimtinumo, susijusį su tuo, kad Komisijos ieškinys neaiškus, nes jame nedarant skirtumo nurodoma, kad buvo pažeistas Direktyvos 93/37 3 straipsnis ir 11 straipsnio 3, 6, 7, 11 ir 12 dalys. Vienintelė 3 straipsnio nuostata, į kurią gali būti atsižvelgiama šioje byloje, – tai jo 3 dalis. Be to, koncesiją suteikianti institucija šiuo atveju visiškai įvykdė įsipareigojimus pagal šios direktyvos 11 straipsnio 3, 7, 11 ir 12 dalis. Maža to, to paties straipsnio 6 dalyje daroma nuoroda į minėtos direktyvos IV, V ir VI priedus, nors šioje byloje yra taikomas tik V priedas. Todėl ieškinio dalykas neapibrėžtas.

36 Kalbant apie pirmą prieštaravimą dėl priimtinumo, reikia pažymėti, kad Komisijai tinkamai atstovavo trys darbuotojai, padedami advokatės. Be to, Komisija prie ieškinio pridėjo dokumento, patvirtinančio, kad minėta advokatė yra įgaliota pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 38 straipsnio 3 dalį atstovauti valstybės narės, t. y. Ispanijos Karalystės, teisme, kopiją.

37 Taip pat negalima sutikti su antru prieštaravimu dėl priimtinumo. Iš visų Teisingumo Teismui pateiktų dokumentų neabejotinai matyti, jog Komisijos ieškinyje ir kaltinimuose teigiama, kad per nagrinėjamų darbų koncesijos suteikimo procedūrą nebuvo laikomasi viešumo pareigų, kurios koncesiją suteikiančiai institucijai nustatomos atitinkamomis Direktyvos 93/37 nuostatomis, nes ne visi iš tikrųjų skirti ir atlikti darbai buvo paminėti skelbime, kuris šiuo tikslu numatytas minėtose nuostatose.

38 Todėl šioje byloje nėra ieškinio dalyko neaiškumo problemos, dėl kurios kiltų abejonių, susijusių su ieškinio priimtinumu.

39 Ieškinys negali būti nepriimtinas dėl to, kad tam tikros Direktyvos 93/37 nuostatos, kurias Komisija nurodė grįsdama savo kaltinimus, šioje byloje gali pasirodyti nereikšmingos.

Dėl esmės

Šalių argumentai

40 Komisija iš esmės teigia, kad skelbime ir specifikacijose apibūdintas koncesijos dalykas ir iš tikrųjų skirti darbai turi sutapti. Nagrinėjamos koncesijos dalykas yra aiškiai apibrėžtas antrųjų specifikacijų 2 sąlygoje ir apima konkrečius darbus, t. y. greitkelio A-6 mokamo ruožo jungtį su Segovija ir Avila bei minėto ruožo priežiūrą ir naudojimą nuo 2018 m. sausio 30 dienos. Tačiau papildomi darbai nėra minimi nei antrajame skelbime, nei antrosiose specifikacijose.

41 Taigi, Komisijos manymu, Ispanijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų dėl to, kad Ispanijos institucijos *a posteriori* praplėtė koncesijos dalyką, kai bendrovei *Iberpistas* skyrė atlikti darbus, apie kuriuos nebuvo paskelbta ir kurie turėjo būti vykdomi už geografinės teritorijos, kurią apėmė paskelbtas koncesijos dalykas, ribų. Taip nebuvo

įvykdyti įsipareigojimai, kurie valstybėms narėms tenka pagal atitinkamas Direktyvos 93/37 3 ir 11 straipsnių nuostatas.

42 Komisija teigia, kad nei iš koncesijos dalyko pakeitimo antrajame skelbime ir antrosiose specifikacijose, nei iš antrųjų specifikacijų 5 sąlygos 13 ir 16 dalių bei 29 sąlygos formuluočių tinkamai informuotas ir atidus konkurso dalyvis negalėjo suprasti, kad iš tiesų kompetentingos institucijos jo prašė pateikti pasiūlymus dėl tokių darbų, kaip antai papildomi, atlikimo. Jei būtų kitaip, tai reikštų, kad konkurso dalyviai galėjo siūlyti atlikti darbus visose Madrido, Segovijos ir Avilos provincijų keliuose, nes jų eismui galėjo turėti įtakos darbai, kurie yra koncesijos dalykas.

43 Komisijos nuomone, tai, kad papildomi darbai nebuvo įtraukti į koncesijos dalyką ir įprastai informuotas konkurso dalyvis negalėjo iš specifikacijų sąlygų suprasti, jog gali teikti pasiūlymus tokios apimties darbams atlikti, buvo naudinga tik bendrovei *Iberpistas*, kuri jau buvo greitkelio A-6 mokamo ruožo koncesininkė ir žinojo tikrus perkančiosios organizacijos poreikius. Tačiau nei kiti kandidatai, nei galimi konkurso dalyviai negalėjo žinoti visų aplinkybių, į kurias turėjo būti atsižvelgiama suteikiant koncesiją, o tai pažeidžia vienodo požiūrio į konkurso dalyvius principą.

44 Pirma, Ispanijos Karalystė teigia, kad, kaip matyti iš antrųjų specifikacijų, konkursą reglamentavo ne tik šios specifikacijos, bet ir visi konkurso procedūrai taikytini teisės aktai, t. y. Greitkelių įstatymas ir 1973 m. sausio 25 d. Dekretu Nr. 215 patvirtintos bendrosios specifikacijos. Šiais teisės aktais, laikantis minėto greitkelių plano

įgyvendinimo, siekiama suteikti didelę laisvę privačių įmonių iniciatyvoms tiek pateikiant pasiūlymus, tiek vykdant veiklą po to, kai sutartis sudaryta.

45 Be to, tokio požiūrio buvo laikomasi suteikiant kitų Ispanijos greitkelių tiesimo koncesijas ir jį taip pat patvirtina Greitkelių įstatymo 8 straipsnis, kuriame numatyta, kad konkurso dalyviai gali siūlyti papildomus darbus greitkelio poveikio zonoje, kaip ši sąvoka apibrėžiama nacionalinės teisės aktuose, arba už šios zonos ribų.

46 Šiuo atveju antrosiose specifikacijose jau nebebuvo aiškiai minimi planai atlikti tam tikrus darbus. Šiuo pakeitimu siekta privatiems rangovams suteikti iniciatyvos ir kūrybos laisvę pateikti koncesiją suteikiančioms institucijoms pasiūlymus dėl darbų, kuriais būtų galima išspręsti eismo problemas greitkelyje A-6 , visų pirma po to, kai bus nutiestos naujos jungtys su Avila ir Segovija. Šių dviejų naujų greitkelių tiesimas pablogino eismo sąlygas nagrinėjamame kelyje. Konkurso dalyviams buvo suteikta iniciatyva pasiūlyti šios problemos sprendimą, kaip tai irgi matyti iš antrųjų specifikacijų 5 sąlygos 13 ir 16 dalių bei 29 ir 33 sąlygų formuluočių.

47 Antra, Ispanijos Karalystė teigia, kad bet kuriuo atveju šioje byloje negalima tvirtinti, jog nebuvo įvykdytos viešumo pareigos, kiek tai susiję su papildomų darbų paskyrimu. Bendrovė *Iberpistas* pati nevykdė šių papildomų darbų, bet dėl jų paskelbė konkursą ir juos paskyrė atlikti trečiosioms įmonėms pagal Direktyvos 93/37 ir Ispanijos

teisės aktų reikalavimus, taikomus viešumui ir konkurencijai. Taigi šiuos papildomus darbus atliko trečiosios įmonės, nepriklausančios nuo koncesininkės *Iberpistas*.

48 Trečia, Ispanijos Karalystė pabrėžia, kad skundus Komisijai pateikė ne konkursą pralaimėję dalyviai, ne tretieji asmenys, realiai ar potencialiai suinteresuoti gauti ginčijamą koncesiją, o asmenys ir subjektai, neturintys jokio profesinio ryšio su šia koncesija. Šie skundo pateikėjai nėra suinteresuoti teisingu konkurencijos taisyklių taikymu, bet vadovaujasi kitais motyvais. Visi dalyvauti procedūroje pageidaujantys subjektai turėjo tokią pačią informaciją ir nė vienas konkurso dalyvis ar realiai arba potencialiai suinteresuotas asmuo neginčijo procedūros rezultatų pateikdamas skundą ar ieškinį teisme. Taigi buvo laikomasi vienodo požiūrio principo.

49 Ketvirta, Ispanijos Karalystė nurodo, kad tie patys skundo pareiškėjai prieš kreipdamiesi į Komisiją pateikė du ieškinius dėl ginčijamos procedūros *Tribunal Supremo*, Aukščiausiame Ispanijos teisme, kuris turėjo geriausias galimybes priimti sprendimą dėl šioje byloje iškelto faktinių aplinkybių klausimo: dėl kokių priežasčių antrajame skelbime apie sutartį buvo padaryti pakeitimai. *Tribunal Supremo* šiuos ieškinius atmetė dviem 2003 m. vasario 11 d. ir spalio 4 d. sprendimais, kuriuose ginčijamos koncesijos suteikimą jis nagrinėjo atsižvelgdamas į Bendrijos teisės aktus, ir konstatavo, kad buvo laikomasi vienodo požiūrio ir nediskriminavimo principų.

Teisingumo Teismo vertinimas

50 Iš pradžių reikia pažymėti, kad nors Komisija Ispanijos Karalystę kaltina pažeidus Direktyvos 93/37 3 straipsnį ir 11 straipsnio 3, 6, 7, 11 bei 12 dalis, ji neginčija nei to, kad skelbimas apie konkursą buvo paskelbtas, nei šio paskelbimo momento ar sąlygų,

numatytų šios direktyvos 11 straipsnio 7, 11 ir 12 dalyse. Be to, kiek tai susiję su tos pačios direktyvos 3 straipsniu, iš Komisijos ieškinio matyti, kad jis susijęs tik su šio straipsnio 1 dalimi.

51 Šiomis aplinkybėmis Komisijos ieškinį reikia išnagrinėti tik Direktyvos 93/37 3 straipsnio 1 dalies ir 11 straipsnio 3 bei 6 dalių atžvilgiu.

52 Šiuo klausimu neginčytina, kad šioje byloje nagrinėjamas sandoris yra „viešoji darbų koncesija“ Direktyvos 93/37 1 straipsnio d punkto prasme. Pagal šią nuostatą „viešojo darbų pirkimo koncesija [viešoji darbų koncesija]“ – tai tokio paties pobūdžio sutartis kaip „viešojo darbų pirkimo sutartys“, išskyrus tai, kad atlyginimą už numatomus atlikti darbus sudaro arba tik teisė eksploatuoti statinį, arba ši teisė kartu su užmokesčiu.

53 Pagal Direktyvos 93/37 3 straipsnio 1 dalį, jeigu perkančiosios organizacijos sudaro viešosios darbų koncesijos sutartį ir jeigu jos vertė yra ne mažesnė negu 5 000 000 ekiu, tokiai sutarčiai taikomos, be kita ko, šios direktyvos 11 straipsnio 3 ir 6 dalyse nurodytos viešumo taisyklės.

54 Pagal tos pačios direktyvos 11 straipsnio 3 dalį reikalaujama, kad perkančiosios organizacijos, kurios ketina sudaryti viešojo darbų pirkimo koncesijos sutartį, apie savo ketinimą informuotų skelbimu. Šis skelbimas, kaip matyti iš šio straipsnio 6 dalies,

turi būti parengtas pagal šios direktyvos V priede pateiktą pavyzdį ir jame turi būti nurodyta šiame priede reikalaujama informacija.

55 Remiantis šio V priedo II skirsniu „Sutarties dalykas“, informacija, kuri turi būti pateikta minėtame skelbime, apima pagrindinį ir papildomus sutarties dalykus, su koncesija susijusių darbų aprašymą ir atlikimo vietą bei visą šių darbų kiekį ir mastą.

56 Šia viešumo pareiga suteikiant galimybę palyginti atitinkamus pasiūlymus užtikrinamas konkurencijos lygis, kurį Europos Sąjungos teisės aktų leidėjas laiko pakankamu viešojo darbų pirkimo koncesijų srityje.

57 Šioje srityje ja užtikrinami vienodo požiūrio ir skaidrumo principai, kurie bet kokiomis aplinkybėmis taikomi perkančiosioms organizacijoms.

58 Aiškiai suformuluojant skelbimo sąlygas, visiems potencialiems, įprastai informuotiems, patyrusiems ir pakankamai apdairiems konkurso dalyviams turi būti suteikta objektyvi galimybė konkrečiai sužinoti, kokius darbus reikia atlikti, ir jų atlikimo vietą bei atitinkamai suformuluoti savo pasiūlymus.

59 Skelbimo tiek apie viešojo darbų pirkimo sutartis, tiek apie darbų koncesijas svarba konkurso dalyviams iš įvairių valstybių narių, kiek tai susiję su informacija, kuri turi būti pateikiama laikantis vienodo požiūrio principo, pabrėžiama

Direktyvos 93/37 11 straipsnio 11 dalyje, pagal kurią bet kokiuose nacionaliniu lygmeniu paskelbtuose informaciniuose pranešimuose gali būti tik *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* paskelbta informacija.

60 Tačiau kadangi Direktyvos 93/37 V priede pateiktas pavyzdinis skelbimas apie koncesiją nėra didelis, su koncesija susijusi informacija gali būti plačiau išdėstyta specifikacijose, kurias turi parengti koncesiją suteikianti institucija ir kurios natūraliai papildo skelbimą.

61 Šiuo atveju konstatuotina, kad papildomi darbai, dėl kurių priekaištauja Komisija ir kurių vertė labai viršija Direktyvos 93/37 3 straipsnio 1 dalyje numatytą ribą, nebuvo įtraukti į nagrinėjamos koncesijos dalyką, apibrėžtą antrajame skelbime ir antrosiose specifikacijose.

62 Tačiau Ispanijos Karalystė teigia, kad antrąsias specifikacijas reikėjo suprasti kaip pateikiančias nuorodą į pagrindinius teisės aktus, bendrai taikomus konkurso procedūroms, visų pirma Greitkelių įstatymą, ir jas reikėjo aiškinti atsižvelgiant į šiuos teisės aktus, kuriais siekiama konkurso dalyviams suteikti didelę iniciatyvos laisvę. Todėl atsižvelgdami į šio įstatymo 8 straipsnį konkurso dalyviai turėjo suprasti, kad koncesiją suteikianti institucija iš tikrųjų kvietė parodyti iniciatyvą ir kūrybingumą, siekiant išspręsti pirmaeilės svarbos, t. y. eismo intensyvumo greitkelyje A-6, problemą. Ši problema buvo visiems žinoma ir neabejotinai matoma iš kompetentingų nacionalinių institucijų pateiktos statistikos. Taigi savaime suprantama, kad koncesiją suteikianti institucija tikėjosi tokių pasiūlymų. Tokius lūkesčius, beje, patvirtina tai,

kad tam tikri darbai jau nebuvo minimi antrosiose specifikacijose tam, kad konkurso dalyviai galėtų parodyti daugiau iniciatyvos, ir antrųjų specifikacijų 5 sąlygos 13 ir 16 dalių bei 29 sąlygos formuluotėse.

63 Šiuos argumentus reikia atmesti.

64 Pažymėtina, kad siekiant išaiškinti koncesijos reikalavimus kartais skelbime arba specifikacijose būtina pateikti nuorodą į nacionalinės teisės aktus, susijusius su techninėmis specifikacijomis saugumo, sveikatos, aplinkos apsaugos ar kitokio pobūdžio reikalavimų srityje. Tačiau dėl šios galimybės pateikti nuorodą koncesiją suteikianti institucija negali nevykdyti Direktyvoje 93/37 nustatytos viešumo pareigos, pagal kurią atitinkamos koncesijos dalyką ji turi apibrėžti skelbime ir specifikacijose, kuriuose būtina pateikti šio sprendimo 55 punkte nurodytą informaciją. Taip pat negalima sutikti, kad skelbimą ar specifikacijas reikia aiškinti atsižvelgiant į tokius teisės aktus tam, kad būtų nustatytas tikrasis koncesijos dalykas.

65 Šis reikalavimas turi būti aiškinamas siaurai. Taigi nagrinėdamas viešojo darbų pirkimo sutartį Teisingumo Teismas teigė, kad specifikacijose pateikta nuoroda į nacionalinės teisės aktus, susijusius su konkurso dalyvių teise pateikti savo pasiūlymų variantus, negali būti teisėta pagal Direktyvos 93/37 19 straipsnio pirmą ir antrą pastraipas, nes specifikacijose nebuvo nurodyti minimalūs reikalavimai, kuriuos turi atitikti tokie variantai (žr. 2003 m. spalio 16 d. Sprendimo *Traunfellner*, C-421/01, Rink. p. I-11941, 27–29 punktus). Kalbant apie skaidrumo pareigą, kuria siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi vienodo požiūrio į konkurso dalyvius principo, galiojančio bet kokioje sutarties sudarymo procedūroje, kurią reglamentuoja Direktyva 93/37,

reikia pažymėti, kad ši Teisingumo Teismo išvada taip pat taikoma darbų koncesijų srityje.

66 Taip pat reikia pridurti, kad atsižvelgiant į konkrečius darbus, kurie yra koncesijos dalykas, koncesiją suteikianti institucija konkurso dalyviams gali suteikti tam tikrą iniciatyvą formuluojant pasiūlymus.

67 Tačiau negalima manyti, kad antrųjų specifikacijų, kurios pakeitė pirmąsias, 5 sąlygos 13 ir 16 dalimis bei 29 sąlyga konkurso dalyviai buvo paraginti parodyti iniciatyvą siūlant alternatyvas, susijusias su antrajame skelbime aiškiai nenurodytais darbais. 5 sąlygos 13 dalyje nėra konkrečiai nurodoma, kokioje vietoje turi būti įgyvendintos priemonės, kurių reikia imtis siekiant sumažinti eismo intensyvumą, atsiradusį dėl antrajame skelbime numatytų darbų vykdymo. Be to, minėtos 5 sąlygos 16 dalimi konkurso dalyviai tik raginami siūlyti priemones, skirtas tinkamai „valdyti" tarpmiestinį eismą „su greitkelio ruožų, kurie yra koncesijos dalykas, tiesimu susijusiose vietovėse", šių vietovių konkrečiai nenurodant. Maža to, 29 sąlygoje nepakankamai aiškiai pateikiama nuoroda į priemones, kurių turi būti imtasi, susijusias su greitkelio A-6 mokamo ruožo jungtimis su Avila ir Segovija.

68 Konstatuotina, kad konkurso dalyvių iniciatyva ir alternatyvūs pasiūlymai, kurių tikėjosi Ispanijos vyriausybė, kai „dėl techninių priežasčių" ir „siekiant iš naujo apibrėžti konkurso dalyką" antrosiomis specifikacijomis buvo pakeistos pirmosios, be to, kad jų negalėjo suprasti įprastai informuoti ir apdairūs konkurso dalyviai taip, kaip juos apibrėžia Ispanijos Karalystė, nėra susiję su ginčijamos koncesijos dalyku, bet veikiau atitinka susijusios valstybės narės bendrąją transporto politiką. Taigi, kaip teisingai pabrėžia Komisija, laikantis tokios sampratos konkurso dalyviai galėjo be apribojimų

siūlyti atlikti darbus visoje autonominėje Madrido komunoje bei Avilos ir Segovijos provincijose.

69 Be to, konkurso dalyviai negali atsižvelgti į nacionaliniu lygmeniu egzistuojančios problemos, apie kurią galėjo nežinoti kitose valstybėse narėse įsteigti potencialūs konkurso dalyviai, žinomumą kaip į numanomą koncesijos dalyko apibrėžimo kriterijų ir todėl jis negali daryti įtakos reikšmei, kuri Sąjungos teisės aktais suteikiama skelbimui ir specifikacijoms.

70 Bet kuriuo atveju, net jeigu būtų pripažinta, kad visi konkurso dalyviai vienodai suvokė savo iniciatyvos laisvę, viešojo darbų pirkimo koncesijos, apimančios „papildomus“ darbus, kurie patys yra „viešojo darbų pirkimo sutartys“ šios direktyvos prasme ir kurių vertė viršija joje numatytą ribą, neskaidrus suteikimas prieštarautų Direktyvai 93/37.

71 Priešingu atveju tai reikštų, kad šiems „papildomiems“ darbams nebūtų taikoma viešumo pareiga ir todėl dėl jų nebūtų varžomasi. Kadangi iniciatyvos teise besinaudojantys konkurso dalyviai turėtų visišką laisvę savarankiškai ir neatsižvelgdami į iš anksto nustatytą dalyką pateikti pasiūlymus, kuriuose apibrėžtų numatomų darbų pobūdį, apimtį ir geografinę atlikimo vietą, jų pasiūlymų nebūtų galima palyginti.

72 Be to, pažymėtina, kad Ispanijos Karalystė savo argumentuose negali veiksmingai remtis Direktyvos 2004/18 61 straipsniu. Neatsižvelgiant į tai, kad ši direktyva šioje byloje netaikytina *ratione temporis*, konstatuotina, jog ginčijami papildomi darbai

minėtos nuostatos prasme nėra „papildomi darbai, neįtraukti į pradinį svarstytą koncesijos projektą“, kurie dėl nenumatytų aplinkybių tapo būtini jame numatytam darbui įvykdyti.

73 Ispanijos Karalystės veiksmų šioje byloje taip pat negali pateisinti minėto Komisijos aiškinamojo komunikato dėl koncesijų Bendrijos teisėje 3.1.1 punktas. Šioje nuostatoje kalbama tik apie atvejį, kai neturėdama galimybės pakankamai tiksliai techniškai apibrėžti savo poreikių koncesiją suteikianti institucija priima alternatyvius pasiūlymus, kuriuose pateikiami įvairūs bendrai apibrėžtos problemos sprendimo būdai, o taip nėra šiuo atveju.

74 Todėl darytina išvada, kad papildomi darbai bendrovei *Iberpistas* buvo paskirti, nepaisant to, kad jie nebuvo įtraukti į nagrinėjamos koncesijos dalyką, apibrėžtą antrajame skelbime ir antrosiose specifikacijose, ir taip buvo pažeista Direktyvos 93/37 3 straipsnio 1 dalis bei 11 straipsnio 3 ir 6 dalys, skaitomos kartu su šios direktyvos V priedu.

75 Kaip matyti iš šio sprendimo 57 punkto, Direktyvos 93/37 nuostatomis, kuriomis reikalaujama tinkamo paskelbimo, yra įtvirtinti vienodo požiūrio ir skaidrumo principai. Todėl nėra reikalo atskirai nagrinėti to, ar šie principai buvo pažeisti.

76 Šio sprendimo 74 punkte pateiktos išvados nepaneigia Ispanijos Karalystės argumentas, kad bendrovė *Iberpistas* pati nevykdė papildomų darbų, bet, laikydamasi

Direktyvos 93/37 3 straipsnio 4 dalyje įtvirtintų viešumo reikalavimų, juos paskyrė atlikti trečiosioms įmonėms. Kaip teisingai pažymi Komisija, šios direktyvos 3 straipsniu tiek koncesiją suteikiančiai institucijai, tiek koncesininkui aiškiai nustatomos kumuliacinės, o ne alternatyvios viešumo pareigos, kurių abu turi laikytis per visus procedūros etapus, kad būtų išlaikytas šios nuostatos veiksmingumas.

77 Taip pat nereikšmingas yra Ispanijos Karalystės argumentas, kad Komisija nusprendė pradėti šią procedūrą dėl įsipareigojimų nevykdymo po to, kai gavo su ginčijama procedūra nesusijusių asmenų, o ne kitų konkurso dalyvių, realiai ar potencialiai suinteresuotų, kad jiems būtų suteikta nagrinėjama koncesija, skundus.

78 Iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad būtent Komisija turi įvertinti galimybę pareikšti ieškinį valstybei narei, nustatyti jos pažeistas nuostatas ir pasirinkti, kada jos atžvilgiu pradėti procedūrą dėl įsipareigojimų neįvykdymo, o šį pasirinkimą lemiantys motyvai negali turėti įtakos ieškinio priimtinumui. Kadangi tik Komisija vertina, ar tikslinga pareikšti ir palaikyti ieškinį dėl įsipareigojimų nevykdymo, Teisingumo Teismas turi patikrinti, ar skundžiamas įsipareigojimų neįvykdymas egzistuoja, neprivalėdamas spręsti Komisijos naudojimosi jos turima diskrecija klausimų (žr. 2005 m. gruodžio 8 d. Sprendimo *Komisija prieš Liuksemburgą*, C-33/04, Rink. p. I-10629, 65–67 punktus ir nurodytą teismų praktiką). Be to, tai, kad kiti konkuruojantys konkurso dalyviai neginčijo ginčijamos koncesijos suteikimo procedūros, neturi įtakos vertinant šios procedūros teisėtumą ir šio ieškinio pagrįstumą.

79 Be to, svarbu konstatuoti, kad siekiant priimti sprendimą šioje byloje taip pat neturi reikšmės argumentas, kad *Tribunal Supremo*, kuris nagrinėjo ieškinį dėl koncesiją

suteikiančios institucijos sprendimo, dviejuose sprendimuose padarė išvadą, jog nebuvo pažeistos Direktyvos 93/37 nuostatos ir vienodo požiūrio principas, ir atliko faktinių aplinkybių, susijusių su antrųjų specifikacijų sąlygomis, vertinimą, kuris priklauso nacionalinio teismo kompetencijai.

80 Reikia priminti, kad ieškinio nacionaliniame teisme pateikimas dėl kompetentingos institucijos sprendimo, kurio atžvilgiu pareikštas ieškinys dėl įsipareigojimų neįvykdymo, ir šio teismo sprendimas negali turėti įtakos Komisijos pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo priimtinumui ar esmei. Tai, jog egzistuoja galimybė kreiptis į nacionalinį teismą, negali kliudyti pareikšti ieškinį pagal EB 226 straipsnį, nes šių dviejų ieškinių tikslai ir pasekmės yra skirtingi (šiuo klausimu žr. 1970 m. vasario 17 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, 31/69, Rink. p. 25, 9 punktą; 1986 m. kovo 18 d. Sprendimo *Komisija prieš Belgiją*, 85/85, Rink. p. 1149, 24 punktą; 2004 m. birželio 10 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-87/02, Rink. p. I-5975, 39 punktą ir 2006 m. gegužės 4 d. Sprendimo *Komisija prieš Jungtinę Karalystę*, C-508/03, Rink. p. I-3969, 71 punktą).

81 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad 1999 m. lapkričio 5 d. bendrovei *Iberpistas* paskirdama atlikti šiuos darbus:

— trečiosios eismo juostos abiem kryptimis tiesimas greitkelio A-6 mokamo ruožo dalyje Viljaba–Los Kaidos slėnio jungtis,

— trečiosios eismo juostos, kuria gali būti važiuojama abiem kryptimis, tiesimas greitkelio A-6 mokamo ruožo dalyje Los Kaidos slėnio jungtis–San Rafaelis, įskaitant naujo tunelio statybas, ir

— ketvirtosios eismo juostos abiem kryptimis nutiesimas greitkelio A-6 nemokamame ruože Madridas–Viljaba,

nesant nuorodos į juos viešosios darbų koncesijos sutarties dalyke, aprašytame *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* paskelbtame skelbime ir specifikacijose, Ispanijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 93/37 3 straipsnio 1 dalį ir 11 straipsnio 3 bei 6 dalis, skaitomas kartu su šios direktyvos V priedu.

82 Likusi ieškinio dalis atmetama.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

83 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija prašė priteisti iš Ispanijos Karalystės bylinėjimosi išlaidas, o pastaroji iš esmės bylą pralaimėjo, ji turi padengti bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1. 1999 m. lapkričio 5 d. bendrovei *Ibérica de Autopistas SA* paskirdama atlikti šiuos darbus:

— trečiosios eismo juostos abiem kryptimis tiesimas greitkelio A-6 mokamo ruožo dalyje Viljaba–Los Kaidos slėnio jungtis,

— trečiosios eismo juostos, kuria gali būti važiuojama abiem kryptimis, tiesimas greitkelio A-6 mokamo ruožo dalyje Los Kaidos slėnio jungtis–San Rafaelis, įskaitant naujo tunelio statybas, ir

— ketvirtosios eismo juostos abiem kryptimis tiesimas greitkelio A-6 nemokamame ruože Madridas–Viljaba,

nesant nuorodos į juos viešosios darbų koncesijos sutarties dalyke, aprašytame *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* paskelbtame skelbime ir specifikacijose, Ispanijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal 1993 m. birželio 14 d. Tarybos direktyvos 93/37/EEB dėl viešojo darbų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo 3 straipsnio 1 dalį ir 11 straipsnio 3 bei 6 dalis, skaitomas kartu su šios direktyvos V priedu.

2. Atmesti likusią ieškinio dalį.

3. Priteisti iš Ispanijos Karalystės bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.